

DENEY

Mustafa Yelkenli

Subat 2001

<http://bilimkurgu.cjb.net/>

Kaynak:

<http://ekitap.kolayweb.com/>

"Kapalı yerde bu aleti çalıştırmak sence sakıncalı olmaz mı?" diye sordum heyecanlı bir sesle. Bir taraftan perdeleri sıkı sıkıya çekili boş odanın dağınıklığına bakıyor, diğer taraftan da her hangi bir şey olursa ne gibi önlem alabileceğimi düşünüyordum.

"Korkma" dedi son heceye vurgu yaparak. "Hiç bir şey olmaz.. Sadece bir kaç dakikalık bir şey.." Sesinde bir kararlılık olduğu net bir şekilde görülüyordu ama, onun da içi pek rahat değil gibiydi.

Bir kaç günden beri odasına girmediğimden odanın değişikliği hemen dikkatimi çekmişti. Kiralık ev ararken biraz geniş olsun istemiştik. Bu nedenle hep salonda oturur, televizyon seyreder, ya da bir şeyler atıştırırdık. Uykumuz geldiğinde, bir de dersler sıkışık olduğu sıralar çalışmak için odalarımıza çekilirdik. İki yıldan beri ikimizin de klasik alışkanlığıydı bu.

Kondisyon aletinden bozma aygıtı benzer bir şeyi küçük odanın ortasında gördüğümde, işin ciddiyetini kavramış ama, yine de sonuçsuz bir girişim olacağını düşünmekten de kendimi alamamıştım. Yerde birbirlerine dolanmış bir yumak halinde elektrik kabloları duruyordu; bazılarının ucu açıkta, bazıları prize takılıydı. Kabloları basmamaya çalışarak hala adlandıramadığım, kondisyon aletine benzer şeyin yanına kadar geldim. Önünde kumanda tablosuna benzer bir dizi ışıklı düğmeler az ileride iğreti bir şekilde duran çalışma masasının üzerindeki bilgisayara bağlanmıştı. Aslında buna bilgisayar da denmezdi ya neyse... Pentiumların demode olmuş son modeliydi. Ramlerini, binliklerden bulabildiğimiz kadarını bir diğer slotla belleğe eklemiş, işlemcisiyle ana kartını tam on beş gün bir bilgisayarcıda çalışarak uprend yapmıştım. Bunun bile yetersiz kalacağını biliyordum ama, arkadaş hatırına ancak bu kadarı elimden gelmişti. Bir de bu işe ayırdığı, benim de katkıda bulunduğum sınırlı bir parayla bir eşinin bulunması mümkün olmayan bu aygıtı yapabilmıştık. Bunlar değildi dikkatimi çeken. Armanç'ın yüzünde bir türlü anlam veremediğim ifadeydi beni şaşırtan. Hep esprili ve şakacı olan oğlan son derece ciddi ve bir o kadar da sınırlı bir ifadeyle, yüzüme bile bakmadan kondisyon aletinden bozma, aygıt diyemeyeceğim şeyle uğraşıyordu.

Armanç önünde bisiklet direksiyonuna benzer uzantıyı düzelttikten sonra oturduğu yerden kemerini beline doladı. Açıkta duran elektrik kablolarını birbirlerine bağladı. Önündeki bazı düğmelere dokundu.

"İstersen sen de gel" dedi. Pencerenin dibine serili, annesinin üşümesin diye yolladığı, kalın yün yatağının üzerine çöktüm, birazda kendisinden uzak durmaya çalışarak, "Yok hayır .. Benden bu kadar" dedim.

Doğrusu korkuyordum. Bu zaman konusu beni de ilgilendiriyordu ama, kendimi bir serüvene atacak kadar da gözü kara değildim.

"İstediğin bilgisayarı, gereken bağlantılarını ve hazırlamam için başımın etini yediğin programı sana verdikten sonra başka hiç bir şey isteme benden .. Hele hele o koltuğa oturmak mı.. Asla.."

Onun yüzündeki ciddi ifadeye karşılık ben de ciddiyetimi takınmış, bu saçma serüvene hiç bir şekilde katılmayacağımı kararlı bir şekilde belirtmiştim.

Armanç fizik bölümünde öğrenciydi. Bu bölümü her seferinde fizik öğretmeni olmak için seçtiğini söylemişti ama, bir öğretmenin alması gereken bilgiden fazlasını istiyordu. Aşırı ölçüde çalışmasını görünce öğretmenlikle yetineceğine hiç inanmamıştım. Çalışmaları gittikçe bilimsellikten uzaklaşıyordu. Fantastik değil ama, benim anladığım kadarıyla uğraşısı çok daha olanaksız bir şeyi gerçekleştirmeye yönelikti. Önceleri ciddiye almamaya çalışmıştım. Sonraları odanın tümünü bir deney laboratuvarına çevirince bende iyiden iyiye meraklanmıştım. Sonradan bütün çabasının zaman üzerinde gerçekleştirebileceği bir yolculuk olduğunu öğrendiğimde endişelerimin yerini umursamaz bir tavır almıştı. Artık çalışmalarını ciddiye almıyordum. Nasıl olsa böyle bir deneyde evi havaya uçuracak değildi. Benim kendisiyle inceden inceye alay ettiğimi gördüğünde o da benim düşüncelerimi önemsemez olmuştu. Enerjisini şimdiden başarısızlığı kesin olan bir şeye harcamasını da anlayamıyordum bir türlü. Einstein'ın anlatmaya çalıştığı, formüle ettiği zaman boyutu çok farklı şeyler içerdiğini, üstünde öyle herkesin gidip gelebilecek bir yol olmadığını izah etmeye çalışmanın yararsızlığını bilmeme rağmen yine de açıklamaya çalışmıştım. Hep o bilimkurgu yazarlarının paradokssal öykülerinin kendisini yanlış yöne kanalize ettiğini çok iyi biliyordum. Bu tür yazarların zamanla ilgili öykülerinde böyle bir deneyin gerçekleşeceğini değil de, gelecekteki betimlemelerin toplumsal ve bireysel yansımalarında günümüze yönelik eleştirilerini anlatmaya çalıştıklarını; yadırgatıcı, şaşırtıcı öyküler için zaman üzerinde gezintiyi bir araç olarak gördüklerini anlatmamın da bir yararı olmayacaktı. Böyle bir deneyimin başarısızlığa mahkum olduğunu her söylediğimde o ciddi bir ses tonuyla "ya gerçekleşirse" deyip duruyordu.

"Senin o gülüp geçtiğin paradokssal öyküler beni hiç ilgilendirmiyor. Hele o toplumsal paradigma çeşitlemeleri de.. Benim derdim onlarla değil. Bir düşünsene.. Sayısal lotonun şans numaralarını.. Ya da at yarışlarının.. " Gülmüştüm. Bütün derdinin zengin olmak olduğunu anlamak bana çok garip gelmişti. Evi birlikte kirilayıp oturduğumuzdan bu yana böylesi bir ihtirası olduğunu söylememişti; doğrusu bende hiç farkına varamamıştım. Üstelik solcu hem de öyle sosyal demokrat, ılımlı falan da değildi; tam anlamıyla radikal, hani nasıl derler devrimci olduğunu sanıyordum.

"Ben zengin olmak istemiyorum" demiştim. "Bir ev, bir araba ve karnımı doyuracak kadar bir maaş bana yeter de artar, ha birde güzel bir sevgilim.."

Benim söylediklerime dudak bükmüş, alay edercesine "ev, araba isteyen de kim" demişti. "Ben sosyalistim oğlum. Benim bir savaşımım var. Karşımızda çok güçlü bir düşman her şeyimizi yok ediyor, tüketiyor. Anlasana, kapitalizmi kendi silahıyla vurmak.." Aptal aptal suratına baktığımı görünce, başını sallamış "neyse, sen anlamasan da olur" demiş, işine dönmüştü.

Daha işin başında kafasındaki tasarısını bana açtığından sonra, itiraf etmeliyim ki, gereken bilgisayar bağlantılarında yardım ettim kendisine. O zaman yardımcı olmasaydım kim bilir belki de kendini bu kadar kaptırmayabilirdi. Şimdi ise olası bir aksilik yüzünden kendimi suçlu hisseder miyim bilmiyorum. Aslında, amacına uygun gelecek değişik bir bilgisayar programı hazırladığımda böyle bir deneye kalkacağına hiç ihtimal vermemiştim. Daha doğrusu bunun deneme aşamasına gelebileceğine inanmamıştım. Bir süre sonra bir hobi olarak kalacak gibi görünmüştü gözüme. İşin gerçeğine bakılırsa pek o kadar yardımcı olduğum da söylenemezdi. Daha ben bilgisayar bölümüne girebileli ancak iki yıl olmuştu. Üniversite sınavlarında ülke çapında ilk ona girmem, ailemin teşvikiyle erken yaşlarda bilgisayarlarla haşır neşir olmam ona yardımcı olabileceğim kanısına yol açmıştı. Biraz kitaplara, dergilere göz atıp yeni bir şeyleri izleyip, eskiden pratikte öğrendiğim basit programları onun istediği şekilde değiştirip bilgisayara yüklemiştim. Zaten istediği de dünyadaki zamanın geçiş hızıyla evrenin genişlemesi arasındaki farkın doğru orantıyla izdüşümünün günümüzdeki yansıyışını hesaplamaktı. Hubble teleskopunun galaksideki bulduğu yeni bir nova üzerindeki hesaplamayla evrenin genişleme hızını kendisi okuldaki fizik laboratuvarında hesaplamıştı. Bu çalışmalarını okuldaki hocalara da sormuştu ama, anladığım kadarıyla kimse kendisini pek ciddiye almamıştı. Bana anlattığında pek bir şey anlayamadıysam da onun hevesini kırıp olumsuz bir şey söylemek de istememişim.

"Biliyor musun" demişti. Ama sonra söylemekten vazgeçmişti. Her ne söyleyecekse alay edeceğimden korkmuştu.

"Hadi anlat, saçma da olsa ciddiye alacağımdan emin olabilirsin" demiştim. Aslında anlatması için çok dil

döktüğümü itiraf etmeliyim. Biraz eğlenmek istiyordum. Son günlerde ev yaşamı çok sönük geçiyordu. Anlattıklarıyla kafa bulurdum oyalanırdım diyordum kendi kendime. Ama anlattıkça değil alay etmek, korkmuştum da. Armanç eğer gerçekten oynatmadıysa, zamanda ileriye gitmek istiyordu. Lanet olası Hubble teleskopunun uzaydan gönderdiği verilerle bunun olanaklı olduğunu söylüyordu. Bu teleskopun evrendeki maddelerin birbirlerinden uzaklaşma hızlarını belirleyen denklemde kullanılan sabit sayı 42'nin bulunması oğlanın aklını gidermesine yetmişti. Bilim adamları bu sabit sayı yardımıyla "Büyük Patlama"nın hangi zamana denk geldiğini hesaplamayı umarken, zamanın bir giz perdesi altında bırakan örtünün de üstünü aralıyordu. Armanç işte bu noktada, kendince farklı bir yorum getirerek zamana müdahale edilebileceğini bıkmadan usanmadan bana anlatmıştı. O kadar saçma geliyordu ki tüm bunlar, başımın etini yemesinden bıktığım için artık tartışmaya girmiyordum. Her seferinde başımı sallayarak güya onu onaylıyordum. Üstelik ilk deneyle sadece bir iki dakikalık gidiş olacak demişti sakın bir sesle. Öyle uzağa gitmeyecekti ki. Onun bu sakince söylediği sözlerine neredeyse öfkeden patlayacaktım. O küçümsediği saniyeler bile bütün bir yaşamımı, her şeyi allak bullak etmeye yetecekti. Neyse ki bunları yeni bir tartışma doğurmasın diye kendisine söylemedim. Diğer taraftan yapacağı deneyin fiyaskoyla sonuçlanacağından da gözüm gibi emindim. Sinirlenmenin hiçbir anlamı yoktu. Yine de iki saniye bile olsa hiç bir güç o elektrikli sandalye benzeri kondisyon aletinin üzerine beni oturtamayacaktı.

Karşısındaki duvar saatine dikkatle baktı; hemen arkasında kolundaki saati ayarladı Armanç. Buna da bir anlam verememiştım. Aklıma bazı filmlerdeki soyguncuların saatlerini ayarladıkları sahneler geldi. Kendimi tutamadım gülmeye başladım. Güldüğümü duyduğunda oralı bile olmadı. Sanırım zamandan ileri gitse, mekan odanın içi olacağından, duvardaki saatle kolundaki saat arasındaki fark bunun kanıtı olacaktı diye düşünmüştü. Bundan da kuşkuluydum ya. Kolundaki akreple yelkovanda bir değişiklik olacağını hiç sanmıyordum. Deneyin zamandan haberleri olmayan mekanik parçaları etkilemesi saçmalıktı. Bugün her şey saçma geliyordu ya bana, haydi hayırlısı demekten başka bir çarem de yoktu. Kuşkusuz daha ilk denemede başarılı olmayacağını biliyordum; bu yüzden içim rahatı. Bir kaç denemeden sonra bu işin çocuk oyuncağı olmadığını anlayınca vaz geçecekti elbet. Daha sonra Armanç'ın deli bilim adamı türünden bir karikatürünü çizer okulda iyi matrak geçerdik. Anlaşılan önümüzdeki günlerde bu evde günlerce şenlik eksik olmayacaktı.

Benim doğum günüm olan yirmi beş aralık günü yaşadığım heyecan ve korkudan neredeyse ölecektim. Armanç önündeki düğmeye dokunur dokunmaz şiddetli bir şekilde sarsılmaya başlamıştı. Kondisyon aletiyle birlikte vecde kapılmış gibi sallanmalarını önceleri deneyin bir gereği olarak görmüştüm. Zamandan ileri giden bir aygıtın böylesi bir sarsıntı geçirmesini doğal karşılıyordum. Ama nedense hala önümde duruyordu, neden kaybolmuyor diye düşündüğümde az kalsın korkudan kalbim duracaktı. Bu sarsıntının elektrik çarpması olduğunu anlayınca aklım başıma geldi. Yaşadığım panikten kendimi kurtarıp hemen koridora koştum. Sigortaları indirdim. Tekrar odaya geldiğimde Armanç aletin üzerinde baygın bir şekildeydi. Ciddi bir şeyi yoktur diye inanmadığım tanrıya yalvarmaya başladım. Aletin üzerinden indirdim, yer yatağına yatırdım. Ağır bir şok yaşadığı belliydi. Ben de öyle. Odanın biraz daha karanlık olduğunu bile düşünecek halde değildim. Neden sonra kendine geldi.

"Neredeyiz?..Saat kaç?.. Kaç yılındayız?.." diye sayıklamaya başladı. Sigortaları indirdiğimden odanın içi kararmıştı. Yeniden sigortaları kaldırmak için odadan çıkınca uydurma bir tarih söyledim.

"Türkiye Halk Cumhuriyetindesin, sosyalist devrimden tam on yıl sonrası" Şaşkın şaşkın yüzüme bakınca kahkahalarla gülmeye başladım. Odayı terk ettiğimde hala gülüyordum. Benim için günlerce konuşacak, eğlenecek malzeme çıkmıştı. O ise şaşkın bir halde odanın karanlığına alışamayan gözlerini kısarak duvardaki saate bakmaya çalışıyordu.

Otuz saniye sonra hızla odaya girdim. Paniklemiş, korkudan kanım çekilmişti. Cebimden çıkarıp yaktığım çakmağın loş ışığını Armanç'ın yüzüne tutarak haykırdım.

"Pencereye bak" dedim. Armanç benim şaşkınlığıma bir anlam veremeden "ne oluyor?" diye mırıldanarak pencereye doğru sarsak adımlarla yürüdü. Pencerelemi kapatan perdeleri çekti. Gün ortasında olmamıza rağmen dışarısı karanlıktı. Yıldızlar da yoktu.

Ağızından boğuk bir şekilde "Tanrım!" sözü çıktı. Kanı çekilmiş yüzü kireç gibi bembeyaz olmuştu.

"Biz..." dedi durdu. Sanki ağızında dilini hareket ettiremiyordu. Yutkundu. "Biz zamanın dışına düştük. Ya da zamanın başlangıç anına. Yok yok zamanın bittiği andayız..."

Onun saçma sapan sözlerini dinleyecek durumda değildim. Pencereden karanlık dışarıyı korku ve panik bir halde seyrediyorduk. Bu deli oğlan başımıza ne işler açmıştı. Bu uydurma saçma deneyden en az ben de onun kadar sorumluydum. İçimde kabaran öfkeyi dizginlemeye çalışırken yaşadığım paniğin etkisi altında kalmamaya direniyordum. Düşünme yeteneğimi kaybedip şoka gireceğim anda birden "Esc tuşuna bas!" diye boğuk bir sesle haykırmaya çalıştı Armanç. Bir çırpıda bilgisayarın yanına yaklaştım; tuşa bastım. Armanç'ın perdelerini tamamen açtığı pencerenin yanına geldim. İçimden kabus dolu bir rüyadan uyanmış gibi "Çok şükür!" dedim.

Yıldızlar birer birer doğuyordu.

Kaynak:

<http://ekitap.kolayweb.com/>